

KLUWER

Stedelijke distributie

Goederendistributie is voor veel (binnen)steden een uitdaging. Verkeer van vracht- en bestelwagens weegt op de bereikbaarheid en leefbaarheid, maar tegelijk moeten de goederen wel bij de handelaars geraken. De laatste jaren worden in Vlaanderen steeds meer initiatieven genomen om de stedelijke distributie duurzaam en efficiënt te laten verlopen.

PIEK-project

Stille en duurzame stadsdistributie voor 57 gemeenten

Dit voorjaar gaat in Vlaanderen een nieuw PIEKproject van start. Het is een vervolg op het eerste – succesvolle – PIEK-proefproject van Flanders Logistics. Via een oproep van minister Crevits en de VVSG vond de Vlaamse overheid al 57 Vlaamse steden en gemeenten bereid om mee in het project te stappen. Ook het aantal deelnemende warenhuisketens is uitgebreid van twee naar vijf.

Elke dag worden supermarkten bevoorrad met talloze voedingswaren en goederen. Heel wat vrachtwagens rijden steden en gemeenten in en uit. Om de impact van die activiteiten in te perken organiseerde Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits een eerste PIEK-proefproject rond stille beleving buiten de piekuren. De resultaten van dat PIEK-proefproject waren positief. Daarom komt er nu ook een vervolg. Het uitgangspunt van het nieuwe PIEKproject is dubbel. Enerzijds gaat het om het stil en duurzaam laden en lossen van goederen in steden en gemeenten tijdens de vroege ochtend en de late avond. Anderzijds is er aandacht voor een betere samenwerking en dialoog over de globale problematiek rond goederenvervoer in steden en gemeenten. Dat de problematiek leeft, bewijst de interesse van steden en gemeenten om deel te nemen. Liefst 57 steden en gemeenten heb-

ben zich al geëngageerd om mee te werken. Tijdens dit project wordt ook een draaiboek voor stille en duurzame leveringen opgesteld, dat nadien een praktijkgericht instrument moet worden voor alle steden en gemeenten in Vlaanderen en de distributiesector.

De voorganger: het PIEK-proefproject

In samenwerking met Colruyt en Delhaize liep er in 2011 in negen steden een eerste proefproject voor stille en duurzame leveringen aan winkels (Antwerpen, Brasschaat, Geel, Gent, Hasselt Kortrijk, Ninove, Vilvoorde en Leuven). Bij het project waren ook zestien supermarktvestigingen betrokken. De leveringen gebeurden in de vroege ochtend en in de late avond en daarvoor werd speciaal geluidsarm en duurzaam materiaal ingezet. Er werd ook gewerkt aan stille beleveringsprojecten via technische ingrepen aan vrachtwagens, aanpassingen aan het laad- en losmateriaal, de laad- en losplaatsen en de opleiding van chauffeurs en winkelpersoneel. De resultaten van het proefproject waren positief. Het project toonde aan dat het mogelijk is om in de stedelijke centra de verkeersveiligheid te verbeteren, de files terug te dringen en de luchtverontreiniging te doen dalen door de distributie te optimaliseren.

Resultaten van het eerste Piek-Project

Sociaal

- Geen meldingen over geluidshinder tijdens PIEK-leveringen
- Betere verstandhouding tussen winkels en buurtbewoners door buurtvergaderingen
- Minder files
- Minder (dodehoek)ongevallen: potentieel 40 % minder
- Minder stress voor de chauffeurs

Economisch

- Brandstofwinst van 15 %
- Tijdswinst tot 35 %
- Beter imago bij (potentiële) klanten
- Stimulering van innovatie
Bv.: Delhaize: stille CNG (aardgas) truck; Colruyt: stille hybride truck in ontwikkeling, maar ook: stille opleggers, koelgroepen, banden, enz.

Ecologisch

- CO₂-besparingspotentieel tot 60 %
- Stikstof- en fijnstofuitstoot kunnen dalen met 40 %

COLRUYT

In het PIEK-project wordt onder meer geëxperimenteerd met 'stille' vrachtwagens om de overlast van leveringen te beperken.

Meer informatie op www.flanderslogistics.be/piek

CityDepot aan de rand van de stad

Het Limburgse Hasselt is een winkelstad bij uitstek. De vele handelszaken willen hun leveringen tijdig en vaak op hetzelfde moment. De verkeershinder, luchtvervuiling en geluidshinder die dat met zich meebrengt, dreigde de winkelervaring te verstoren. In samenwerking met de handelaars werkte de stad daarom een leefbare, duurzame en klantvriendelijke oplossing uit: CityDepot, een (logistiek) servicecentrum aan de stadsrand. Het project kreeg onlangs de Thuis-in-de-stad-prijs 2012 op de trefdag 'Innovatie in de Stad'.

CityDepot pakt de beleving op een unieke manier aan: samen met de lokale handelaars werd beslist om goederen niet meer aan de eigen voordeur te laten leveren, maar aan een gezamenlijk depot aan de stadsrand. Leveranciers kunnen er de hele dag door leveren. Vanuit dat depot worden de goederen in de binnenstad verdeeld. Dit gebeurt gebundeld, groen, veilig en volledig op maat en in regie van de handelaar. Ook die beleving kan de hele dag door. De voordelen spreken voor zich: minder vrachtwagens in de binnenstad, een aangenamer winkelklimaat en een verbeterde stedelijke leefbaarheid. Handelaars hebben de mogelijkheid om hun aanlevering in te plannen wanneer het hen

past. Leveranciers moeten niet langer rekening houden met vensteruren en laad- en loszones in de binnenstad. Op dit ogenblik wordt CityDepot nog voor 80 % gefinancierd via publieke middelen van het Agentschap Ondernemen en de stad Hasselt. Eind dit jaar wil CityDepot voor 50 % financieel op eigen benen staan om op termijn volledig zelfbedruipend te worden. De basisdienstverlening kost de handelaar 25 euro per jaar.

Extra diensten

Naast de bundeling van goederen en de duurzame beleving van de binnenstad, biedt vzw CityDepot tegen betaling nog andere diensten aan. Bijvoorbeeld de retour van zuivere

afvalfracties (papier, karton, plastic, ...), het verhuren van palletplaatsen en het inpakken en verzenden van postpakketten. In 2013 wordt er vooral ingezet op de verdere ontsluiting van het e-commerce winkelen voor de kleinhandelaar. Het productaanbod in de webwinkel kan hierbij worden beheerd bij CityDepot van waaruit meteen ook het e-order afgehandeld kan worden. Ook kan CityDepot als afhaalpunt functioneren zodat klanten die iets kochten in het centrum binnenkort de (grotere) aankopen bij CityDepot kunnen komen oppikken of via CityDepot kunnen laten thuisleveren.

Meer info: www.citydepot.be

CITYDEPOT

CITYDEPOT

De leveringen vanuit het depot naar de binnenstad gebeuren via een cargobike, een elektrische bestelwagen of een kleine vrachtwagen.

“Al meer dan 80 handelaars doen mee”

“Citydepot is pas echt operationeel sinds maart 2012”, zegt Marc Schepers van CityDepot. “Voor de opstart maakten we een bevoorradingsprofiel op van de stad: welke volumes worden vervoerd, welke goederentypes en winkelprofielen, wie zijn de leveranciers, waar bevinden zich de laad- en losplaatsen, wie zijn de betrokken actoren, ...”

Uit een eerste evaluatie blijkt dat CityDepot in 2012 bijna 15.000 m³ goederen bundelde. Gemiddeld betekent dit een 24-tal voertuigbewegingen die per week worden uitgespaard. “Na een jaar operationeel te zijn hebben we nu zo’n 40 % van de oorspronkelijke doelstelling gehaald. Als de evolutie zich zo voortzet, zullen we wellicht het vooropgestelde doel van 50.000 m³ tegen april 2014 bereiken. Momenteel zijn er rond

de 80 handelaars die deelnemen.

Tegen april 2014 wordt gemikt op 130. Meer en meer handelaars zijn immers enthousiast en stappen in. We hopen in 2013 ook een inspiratie te zijn voor andere steden zodat ook zij kiezen voor een duurzame beleving van hun binnenstad via het CityDepot-model.”

CITYDEPOT

Marc Schepers van CityDepot

bpost op afspraak: eerste resultaten testprojecten positief

In de lente van 2012 lanceerde bpost testen met een nieuwe dienst 'bpost op afspraak' waarmee goederen gebundeld kunnen worden geleverd en afgehaald. De eerste resultaten van deze testen, in Sint-Niklaas, Turnhout en Geraardsbergen zijn positief. Eind vorig jaar werd het project dan ook uitgebreid naar de oostelijke regio van Waals-Brabant. bpost beslist dit jaar ook hoe een verdere uitrol naar de rest van België zal verlopen.

Het systeem van 'bpost op afspraak' is eenvoudig: de klant neemt contact met bpost, per telefoon of via het net, en bepaalt een tijdsvenster voor de levering van zijn boodschappen. De klant plaatst zijn bestellingen bij één of meerdere supermarkten, buurtwinkels of op e-commerce sites. bpost haalt de goederen op en levert ze op het afgesproken uur, en neemt desgevallend goederen (zoals leeggoed, strijkgoed, herstellingen, ...) terug mee. De klant betaalt met zijn betaalkaart aan de bpostmedewerker, waarna bpost de handelaar betaalt. In elk testgebied (Sint-Niklaas, Turnhout en Geraardsbergen)

hebben ondertussen meer dan 100 klanten reeds enkele duizenden bestellingen aan huis laten brengen. De top 5 van de handelszaken zijn: supermarkt, fruit & groenten, vlees & traiteur, bakkerij, en drankencentrale. "De klanten appreciëren het feit dat ze het tijdstip van de afspraak zelf kunnen kiezen en dat ze kunnen betalen met hun bankkaart bij de levering. Er is duidelijk vraag naar dagdagelijkse verse producten aan huis. Onze projecten worden regelmatig geëvalueerd en wij hopen in de toekomst dit project nog verder uit te breiden", aldus Dirk Oosterlinck van bpost.

"Er is duidelijk vraag naar dagdagelijkse producten aan huis."

Dirk Oosterlinck, bpost

Op de website www.sintniklaastestbpost.be kunnen consumenten uit Sint-Niklaas en omstreken bestellingen plaatsen tot 13 uur en die worden enkele uren later, vanaf 17u, aan huis gebracht. Een 20-tal handelaars uit de regio gaande van bakkers over slagers en groenten- en fruitwinkels tot praline-zaken en wijnhandelaars, en ook Carrefour doen mee in de dienst.

Drie testprojecten in Vlaanderen

In **Sint-Niklaas** loopt de dienst samen met www.nuvonet.be, waar de consument eenvoudig zijn boodschappen online kan bestellen bij de handelaar. De dienst is bedoeld voor alle inwoners van Sint-Niklaas en deelgemeenten.

In **Turnhout** wordt de test specifiek gericht op personen die zich niet meer of moeilijker kunnen verplaatsen, zoals senioren of personen in revalidatie. De test loopt in samenwerking met de stad Turnhout en met 9 lokale zorgpartners. Recent werd ook de mogelijkheid van bestelling via een online platform toegevoegd.

In **Geraardsbergen** brengt bpost warme maaltijden op afspraak aan huis bij klanten van het OCMW.

Stadsontwikkeling en duurzame distributie hand in hand

Ook bij nieuwe stadsontwikkelingsprojecten kan stadsdistributie een rol opnemen. Dat gebeurt bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van 'Blue Gate Antwerp' in Antwerpen.

BLUE GATE ANTWERP

Het nieuwe – nog te ontwikkelen – bedrijventerrein 'Blue Gate Antwerp' aan de Schelde moet een economische trekpleister in Europa worden voor innovatieve bedrijven. De ontwikkeling van het nieuwe terrein wil ook een duurzame mobiliteit stimuleren door het vrachtverkeer in en rond de stad te verminderen. Hiervoor wordt een logistieke zone van 13ha voorzien. Er zal meer transport via de binnenvaart verlopen, en goederen bestemd voor het centrum van Antwerpen zullen getransporteerd worden via het stadsregionaal watergebonden distributiecentrum (SWDC). Vanuit dat centrum zullen goederen via gebundelde leveringen met kleinere, milieuvriendelijke voertuigen in de stad worden bezorgd. Ook retourstromen zullen mee in het project worden opgenomen. Mede door de grootte van de stad en de relatie met de binnenvaart, wil Blue Gate Antwerp de referentie zijn op het vlak van innovatieve en duurzame stadsdistributie.

Meer info op: www.bluegateantwerp.eu/

Goed om weten

■ Prijs publieke Ruimte

De prijs Publieke Ruimte werd dit jaar uitgereikt aan de Abdij van Averbode. Met de prijs zet Steunpunt Straten sinds 2008 de beste realisaties voor de (her)inrichting van openbare ruimten in de kijker. Met deze onderscheiding wil de organisatie lokale overheden en andere bouwheren stimuleren om werk te maken van kwaliteitsvolle publieke ruimten.

Meer info: www.steunpuntstraten.be

■ Oproep gaststad Vlaams Congres Verkeersveiligheid

Op 16 mei 2013 heet de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV) u van harte welkom op het elfde Vlaams Congres Verkeersveiligheid in Antwerpen. Traditiegetrouw bieden we tijdens dit congres een ruime actuele kijk op wat leeft rond verkeersveiligheid in de gaststad, Vlaanderen en daarbuiten.

Het is de vierde keer dat de VSV een gaststad bezoekt met hun congres, met groeiend succes tot meer dan 350 deelnemers. Voor de komende

edities wil men deze positieve samenwerking blijven aangaan. Daarom is de VSV op zoek naar een volgende gaststad of -gemeente voor 2014. Een minimale inspanning vanuit de gemeenten moet kunnen worden gegarandeerd.

Geïnteresseerden kunnen tot 30 maart contact opnemen met Stijn Dhondt via stijn.dhondt@verkeerskunde.be of 015-443264.

■ 25 extra fietspunten

In 2013 wil de NMBS-Holding 25 extra fietspunten creëren. In Brussel zijn nieuwe fietspunten gepland in Etterbeek en Schaarbeek. In Vlaanderen gaat het over Bilzen, Denderleeuw, De Pinte, Eeklo, Geel, Geraardsbergen, Haacht, Ieper, Knokke, Landen, Ninove, Oudenaarde, Tienen, Tongeren en Zele. De extra fietspunten brengen het totaal op 67 voor heel België.

■ 22 september 2013 Autovrije zondag: doe mee

WEEK VAN DE MOBILITEIT.BE
16-22 SEPTEMBER 2013

De Week van de Mobiliteit valt zoals elk jaar van 16 tot 22 september. De Autovrije Zondag valt in 2013 op het einde van die week, namelijk zondag 22 september. Wilt u ook deelnemen? Meer info en inschrijven via www.weekvandemobiliteit.be. Mobiel 21 organiseert ism het Netwerk Duurzame Mobiliteit ook een gratis uitwisselingsmoment voor steden en gemeenten die nadenken over een Autovrije Zondag of er één organiseren in 2013. Dit op 26 maart 2013 in het Ferrarisgebouw in Brussel, Koning Albert II - laan 20.

Inschrijven vóór 15 maart 2012 via www.weekvandemobiliteit.be

Actuele 'goed om weten'-berichten vindt u op www.mobielvlaanderen.be/overheden

Website: www.mobielvlaanderen.be/overheden. Abonnement: www.mobielvlaanderen.be (tijdschriften en nieuwsbrieven). Redactie en Vormgeving: Kluwer. Redactieadres: Sandra De Bel, Kluwer, Motstraat 30, 2800 Mechelen, sandra.debel@kluwer.be. Redactieraad: Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid. Verantwoordelijke uitgever: ir. Fernand Desmyter, Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), Koning Albert II-laan 20 bus 2, 1000 Brussel. © 2012 Vlaamse overheid Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

De Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een lokaal duurzaam mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit en alle geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. Wie een gratis abonnement wenst, kan zich inschrijven via de website: www.mobielvlaanderen.be (tijdschriften en nieuwsbrieven)

MIX
Papier van
verantwoorde
herkomst
FSC® C014767

